

GRUDZIEŃ 2025

MONITOR KOREAŃSKI

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje miedzykoreańskie.

DR JOANNA BECZKOWSKA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet Łódzki

MONITOR KOREAŃSKI

GRUDZIEŃ 2025

ROCZNICA WPROWADZENIA KRÓTKOTRWALEGO STANU WOJENNEGO. Rok po nieudanej próbie wprowadzenia stanu wojennego przez Yoon Suk-yeola Korea Południowa mierzy się z długofalowymi konsekwencjami najpoważniejszego kryzysu konstytucyjnego od czasu demokratyzacji. Choć szybka reakcja parlamentu i mobilizacja społeczeństwa obywatelskiego zapobiegły trwałemu demontażowi instytucji demokratycznych, wydarzenia z 2025 r. ujawniły strukturalne słabości systemu politycznego oraz głęboką polaryzację społeczną. Trwające postępowania karne wobec byłego prezydenta i jego zaplecza, a także wdrażane reformy ograniczające kompetencje władzy wykonawczej, kształtują obecny krajobraz polityczny i wpływają na zdolność administracji Lee Jae-myunga do łączenia rozliczeń z próbami odbudowy stabilności wewnętrznej i wiarygodności międzynarodowej państwa.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

3 grudnia: byłej Pierwszej Damie postawione zostały zarzuty przez prokuraturę. Prokuratura zażądała 15 lat więzienia i grzywny w wysokości 2 mld wonów dla żony byłego prezydenta Yoon Suk-yeola, Kim Keon-hee, za manipulację kursem akcji i przyjmowanie łapówek. Śledztwo specjalnego zespołu objęło 16 zarzutów, w tym udział w wieloletnim procederze windowania akcji Deutsch Motors oraz nielegalne finansowanie sondaży wyborczych w kampanii Yoona. W tle pojawia się także wątek luksusowych prezentów od Kościoła Zjednoczeniowego w zamian za polityczne wsparcie — co czyni z tej sprawy nie tylko aferę korupcyjną, ale test dla państwa prawa w rozliczaniu powiązań władzy, pieniędzy i wpływowych organizacji religijnych. Więcej na ten temat zob. Komentarz.

3 grudnia: konferencja w rocznicę próby zamachu stanu została zorganizowana dla zagranicznych korespondentów. Prezydent Lee Jae-myung podczas konferencji dla zagranicznych mediów w Błękitnym Domu określił wydarzenia z 3 grudnia 2024 r. jako „rewolucję światła”, w której obywatele, blokując wojsko własnymi ciałami, udaremniili próbę wojskowego zamachu stanu. Podkreślił, że realna władza w kryzysie należała do społeczeństwa, a nie instytucji, oraz dziękował mediom, rządowi państw sojuszniczych – w tym USA – i opinii międzynarodowej za wsparcie, które jego zdaniem pomogło obronić koreańską demokrację.

Tego samego dnia w przemówieniu do obywateli prezydent Lee Jae Myung ogłosił, że będzie dążyć, aby 3 grudnia został ustanowiony nowym świętem państwowym – *Dniem Suwerenności Ludu* – upamiętniającym obywatelskie powstrzymanie próby zamachu stanu. Decyzja ma silny wymiar symboliczny: wpisuje kryzys stanu wojennego w długą narrację koreańskich „rewolucji obywatelskich” i wzmacnia polityczną legitymację obecnej władzy jako rządu wyłonionego z bezpośredniej woli obywateli.

5 grudnia: łagodzenie kar w zamian za współpracę przy państwowym audycie zostało zaproponowane przez rząd. Rząd ogłosił program „łagodzenia kar” dla urzędników, którzy sami zgłoszą swój udział w nieudanej próbie wprowadzenia stanu wojennego przez byłego prezydenta Yoon Suk-yeola. W 49 instytucjach państwowych działa już 48 zespołów śledczych badających ewentualne nadużycia z grudnia ubiegłego roku. Zgodnie z nowymi wytycznymi Biura Koordynacji Polityki Rządowej, osoby, które ujawnią swój udział przed wszczęciem formalnego postępowania, unikną sankcji dyscyplinarnych, a współpraca na wczesnym etapie dochodzenia będzie podstawą do dalszego złagodzenia kar. Rząd podkreśla, że celem nie jest represja, lecz ujawnienie pełnego zakresu zdarzeń i zapobieżenie ich powtórzeniu.

10 grudnia: przenoszenie Kancelarii Prezydenta do Cheong Wa Dae zostało rozpoczęte. Kancelaria Prezydenta rozpoczęła proces przenoszenia biur z kompleksu w Yongsan do Cheong Wa Dae (Błękitnego Domu), kończąc tym samym trwający 3 lata i 7 miesięcy tzw. „okres Yongsan”. Cheong Wa Dae, które od sierpnia było zamknięte dla zwiedzających i poddawane pracom technicznym, ma zostać wykorzystane przy minimalnym remoncie — główny budynek ponownie stanie się siedzibą prezydenta, a Yeomin-gwan zapleczem dla jego doradców. Prezydent Lee Jae-myung zapowiadał powrót do Cheong Wa Dae już w kampanii wyborczej, wskazując jednocześnie, że docelową lokalizacją Kancelarii pozostaje Sejong, zgodnie z planami przeniesienia administracji poza Seul. Ze względów bezpieczeństwa przeprowadzka prezydenckiej rezydencji planowana jest dopiero na początek przyszłego roku; do tego czasu prezydent będzie dojeżdżał do Cheong Wa Dae z rezydencji w Yongsan.

10 grudnia: plany dotyczące sektora półprzewodników zostały ogłoszone przez rząd. Rząd Korei Południowej ogłosił plan inwestycji o wartości 700 bln wonów (ok. 534 mld USD) mający wzmocnić krajowy sektor półprzewodników i zwiększyć konkurencyjność w globalnym wyścigu technologicznym napędzanym przez sztuczną inteligencję. Strategia, zaprezentowana podczas briefingu w Kancelarii Prezydenta w Yongsan, zakłada odejście od modelu opartego głównie na chipach pamięci na rzecz bardziej zrównoważonego ekosystemu obejmującego cały łańcuch – od projektowania po zaawansowane

pakowanie chipów. Plan przewiduje m.in. wieloletnie inwestycje w chipy AI, półprzewodniki nowej generacji, układy złożone, a także rozbudowę klastra półprzewodników w Yongin. Prezydent Lee Jae-myung podkreślił, że rozwój sektora powinien iść w parze ze „sprawiedliwym wzrostem”, którego korzyści będą szerzej dzielone społecznie i regionalnie, w tym poprzez lokowanie nowych inwestycji poza obszarem stołecznym.

11 grudnia: Minister oceanów i rybołówstwa podał się do dymisji. Prezydent Lee Jae-myung przyjął rezygnację ministra oceanów i rybołówstwa Chun Jae-soo, złożoną kilka godzin po pojawieniu się zarzutów o przyjęcie pieniędzy i kosztownych prezentów od Kościoła Zjednoczeniowego. Chun, pierwszy minister, który odszedł z rządu od objęcia władzy przez Lee w czerwcu, zaprzeczył oskarżeniom, określając je jako bezpodstawne, jednak zdecydował się ustąpić, by – jak wskazano – nie obciążać rządu. Rezygnacja nastąpiła dzień po tym, jak prezydent wezwał do bezkompromisowego śledztwa w sprawie ewentualnych nielegalnych powiązań polityków z organizacjami religijnymi. Chun został wskazany w zeznaniach byłego wysokiego rangą działacza Kościoła Zjednoczeniowego jako jeden z polityków, którzy mieli otrzymywać środki finansowe i prezenty w latach 2018–2020 w zamian za wsparcie projektów kościoła. Sprawa wpisuje się w rozszerzające się dochodzenie obejmujące domniemane kontakty Kościoła Zjednoczeniowego z politykami różnych ugrupowań.

12 grudnia: Korea Południowa została członkiem „Pax Silica”. USA, Korea Południowa i grupa sojuszników przyjęły w Waszyngtonie deklarację „Pax Silica”, tworząc ramy współpracy na rzecz „zaufanych” łańcuchów dostaw w obszarach sztucznej inteligencji, półprzewodników, energii i minerałów krytycznych. Inicjatywa, firmowana przez administrację Donalda Trumpa, ma ograniczyć nadmierne zależności i „nie-rynkowe praktyki” w globalnej gospodarce technologicznej — w domyśle przede wszystkim te związane z Chinami. Deklarację podpisało siedem państw (USA, Korea, Japonia, Australia, Wielka Brytania, Izrael i Singapur); Holandia i ZEA wzięły udział w szczycie, ale bez przystąpienia do dokumentu. W imieniu Seulu wystąpiła wiceminister spraw zagranicznych Kim Jina, podkreślając, że stabilność całego łańcucha AI — od energii i minerałów po produkcję chipów, infrastrukturę i logistykę — jest warunkiem bezpieczeństwa gospodarczego.

„Pax Silica” obejmuje współpracę od modeli AI i oprogramowania, przez półprzewodniki, centra danych i sieci, po rafinację minerałów i zaawansowaną produkcję. Korea zadeklarowała wniesienie kompetencji w bateriach, chipach i energetyce, wpisując się w budowę alternatywy dla koncentracji podaży surowców i technologii w jednym państwie.

14 grudnia: współpraca w obszarze zdrowia publicznego została omówiona z Chinami i Japonią. Ministrowie zdrowia Korei Południowej Jeong Eun-kyeong, i Japonii Ueno Kenichiro oraz dyrektor generalny ds. współpracy międzynarodowej w chińskiej Narodowej Komisji Zdrowia Feng Yong uzgodnili w Seulu zacieśnienie współpracy w obszarze powszechnego dostępu do opieki zdrowotnej i zdrowia psychicznego, opierając ją na sztucznej inteligencji oraz technologiach cyfrowych. Trójstronne porozumienie obejmuje m.in. rozwój telemedycyny, narzędzi mobilnych i systemów diagnostycznych opartych na AI, a także wspólne strategie zapobiegania samobójstwom i opieki nad starzejącymi się społeczeństwami.

Decyzja ma znaczenie polityczne, bo zapadła mimo rosnących napięć dyplomatycznych między Tokio a Pekinem, pokazując, że zdrowie publiczne pozostaje jednym z niewielu obszarów realnej współpracy regionalnej w Azji Wschodniej. Trójstronny dialog organizowany jest od 2007 roku, kiedy to po raz pierwszy Korea Południowa, Chiny i Japonia rozpoczęły współpracę w obszarze przygotowań na wypadek pandemii grypy. Od tego czasu spotkania kontynuowane są regularnie w formacie ministerialnym.

15 grudnia: wyniki śledztwa w sprawie zamachu stanu zostały przedstawione przez specjalny zespół śledczy. Specjalny zespół śledczy zakończył sześciomiesięczne dochodzenie w sprawie wprowadzenia stanu wojennego przez byłego prezydenta Yoon Suk Yeola 3 grudnia 2024 r., ustalając, że przygotowania do tego kroku trwały co najmniej od października 2023 r., a sam plan był rozważany już krótko po inauguracji prezydenckiej w maju 2022 r. Według ustaleń prokuratury decyzja nie była reakcją *ad hoc* na spory budżetowe i działania opozycji, lecz elementem długofalowej strategii mającej na celu konsolidację i utrzymanie władzy. Śledczy wskazali, że plan zakładał użycie wojska do sparaliżowania Zgromadzenia Narodowego, zawieszenia normalnego procesu politycznego i przejęcia władzy ustawodawczej oraz sądowniczej poprzez nadzwyczajne struktury. Zespół specjalnego prokuratora Cho Eun-seoka postawił zarzuty 24 osobom, w tym prezydentowi Yoonowi, byłemu premierowi, członkom rządu i wysokim rangą wojskowym, w związku z oskarżeniami o udział w przeprowadzeniu zamachu stanu. Ustalono także, że termin ogłoszenia stanu wojennego dobrano tak, by ograniczyć ryzyko reakcji Stanów Zjednoczonych, znajdujących się wówczas w okresie zmiany administracji po wyborach prezydenckich. Śledztwo nie potwierdziło natomiast udziału byłej pierwszej damy, wpływów organizacji religijnych ani bezpośredniego zaangażowania najwyższych instancji sądowniczych. Prokuratura podkreśliła, że ostateczna ocena odpowiedzialności karnej należyć będzie do sądów.

15 grudnia: w Seulu odbył się szczyt z udziałem prezydenta Laosu. Korea Południowa i Laos podniosły relacje do poziomu „kompleksowego partnerstwa strategicznego”, podpisując przy okazji umowy o pomocy prawnej i ekstradycji w sprawach karnych, co wyraźnie wzmacnia współpracę przeciw przestępczości transnarodowej. Szczyt Lee Jae-myunga z prezydentem Thonglounem Sisoulithem, z okazji 30-lecia wznowienia stosunków dyplomatycznych, sygnalizuje także pogłębienie współpracy gospodarczej, rozwojowej i w łańcuchach dostaw surowców krytycznych, wpisując Laos mocniej w południowokoreańską strategię wobec ASEAN.

23 grudnia: kontrowersyjna ustawa o powołaniu specjalnych trybunałów ds. przestępstw o charakterze zdrady stanu została przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe. Parlament uchwalił ustawę powołującą wyspecjalizowane składy sędziowskie do rozpatrywania spraw dotyczących rebelii i zdrady stanu. Nowe przepisy są powszechnie interpretowane jako mające na celu obsługę postępowań związanych z ogłoszeniem stanu wojennego przez byłego prezydenta Yoon Suk-yeola w grudniu 2024 r. Ustawa przewiduje utworzenie co najmniej dwóch dedykowanych składów w Sądzie Okręgowym i Sądzie Apelacyjnym w Seulu. Po poprawkach usunięto zapisy budzące największe wątpliwości konstytucyjne, w tym mechanizm zewnętrznego rekomendowania sędziów; ostateczny skład trybunałów mają ustalać wewnętrzne organy sądowe. Opozycyjna Partia Siły Narodu zbojkotowała głosowanie, argumentując, że ustawa nadal narusza zasadę niezależności sądów i stanowi ingerencję władzy ustawodawczej w wymiar sprawiedliwości. Przyjęcie ustawy poprzedził rekordowo długa, 24-godzinna obstrukcja parlamentarna, prowadzona osobiście przez lidera partii konserwatywnej Janga Dong-hyuka. Nowe regulacje nie obejmą toczącej się już sprawy Yoon Suk-yeola.

24 grudnia: ustawa o „fake newsach” została przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe. Parlament uchwalił nowelizację ustawy o sieciach informacyjno-komunikacyjnych, której celem jest ograniczenie rozpowszechniania fałszywych i sfabrykowanych informacji. Głosowanie odbyło się po wygaśnięciu 24-godzinnej obstrukcji parlamentarnej Partii Siły Narodu. Nowe przepisy przewidują możliwość zasądzenia od mediów i twórców internetowych odszkodowań karnych do pięciokrotności poniesionych strat w przypadku rozpowszechniania dezinformacji w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, a także kary do trzech lat więzienia lub 30 mln wonów grzywny za zniesławienie. Opozycja krytykuje ustawę jako zagrożenie dla wolności słowa, podczas gdy Partia Demokratyczna argumentuje, że regulacja ma zwiększyć odpowiedzialność mediów i przeciwdziałać dezinformacji.

26 grudnia: kara 10 lat pozbawienia wolności dla Yoon Suk-yeola została zawnioskowana przez prokuraturę. Prokuratura zażądała 10 lat więzienia dla

byłego prezydenta Yoon Suk-yeola w pierwszym z procesów związanych z próbą wprowadzenia stanu wojennego, zarzucając mu blokowanie wykonania nakazu aresztowania, nadużycie władzy i fałszowanie dokumentów. Sprawa obejmuje m.in. użycie uzbrojonej ochrony prezydenckiej do powstrzymania śledczych oraz próby tuszowania śladów po 3 grudnia.

28 grudnia: nominacja Lee Hye-hoon na minister planowania i budżetu wzbudziła kontrowersje. Prezydent Lee Jae-myung nominował Lee Hye-hoon, ekonomistkę i była trzykrotną posłankę wywodzącą się z obozu konserwatywnego, na stanowisko pierwszej minister nowo utworzonego Ministerstwa Planowania i Budżetu, które od stycznia ma funkcjonować pod auspicjami premiera. Kancelaria prezydenta podkreśliła jej doświadczenie w polityce fiskalnej i pragmatyczne podejście, wskazując na nominację jako element strategii inkluzywnego rządzenia opartego na kompetencjach, a nie przynależności partyjnej.

Decyzja wywołała ostrą reakcję Partii Siły Narodu, która zwołała nadzwyczajne posiedzenie kierownictwa i zdecydowała o natychmiastowym usunięciu Lee Hye-hoon z partii, zarzucając jej naruszenie dyscypliny partyjnej i brak lojalności. W rządzącej Partii Demokratycznej Korei dominowały głosy poparcia dla nominacji, choć część deputowanych wyraziła wątpliwości dotyczące zgodności dotychczasowych poglądów kandydatki z wartościami obecnej administracji.

30 grudnia: lider klubu parlamentarnego rządzącej Partii Demokratycznej złożył rezygnację. Poseł Kim Byung-kee, lider klubu parlamentarnego Partii Demokratycznej złożył rezygnację ze stanowiska w związku z narastającymi zarzutami dotyczącymi nadużycia władzy i przywilejów. Decyzję ogłosił podczas posiedzenia partyjnego w Zgromadzeniu Narodowym, przepraszając opinię publiczną za działania „niezgodne ze społecznym poczuciem sprawiedliwości”. Podkreślił, że jego ustąpienie ma na celu ograniczenie politycznych kosztów dla partii oraz administracji prezydenta Lee Jae-myunga.

Zarzuty wobec Kima obejmują m.in. korzystanie z bezpłatnego zakwaterowania zapewnianego przez Korean Air, wykorzystywanie współpracowników do pomocy jego synowi w sprawach zawodowych oraz nieprawidłowe użycie środków z rady okręgowej przez jego żonę. Rezygnacja nastąpiła po około 200 dniach sprawowania funkcji lidera parlamentarnego, w obliczu rosnącej presji wewnątrzpartyjnej i medialnej.

31 grudnia: większa liczba transmisji została zapowiedziana przez rząd. Rząd zapowiedział rozszerzenie od stycznia transmisji na żywo z posiedzeń i debat politycznych na wszystkie 47 resortów, co ma być pierwszym takim rozwiązaniem w historii Korei Południowej. Dotychczas administracja prezydenta Lee Jae Myunga transmitowała m.in. posiedzenia Rady Ministrów

i kluczowe briefingi, a od nowego roku na żywo mają być pokazywane także resortowe debaty polityczne oraz wybrane wydarzenia uznane za istotne społecznie. Za realizację transmisji odpowiadać będzie państwowa stacja KTV, zapewniająca pełną obsługę techniczną. Równolegle trwające doroczne briefingi ministerstw i instytucji publicznych dla prezydenta — obejmujące 228 podmiotów — są po raz pierwszy w całości transmitowane na żywo (z wyłączeniem spraw bezpieczeństwa). Nieedytowane relacje, w tym momenty ostrej krytyki urzędników przez prezydenta, zwiększyły presję na administrację i wywołały debatę o skutkach bezprecedensowej transparentności dla funkcjonowania aparatu państwowego.

1 stycznia: noworoczne przemówienie z okazji Roku Ognistego Konia zostało ogłoszone przez Prezydenta. Lee Jae-myung ogłosił rok 2026 „pierwszym rokiem wielkiego skoku rozwojowego” Korei Południowej, podkreślając konieczność przyspieszenia reform po okresie odbudowy gospodarczej i demokratycznej po kryzysach minionego roku. W wystąpieniu wskazał na poprawę nastrojów konsumenckich, wzrost gospodarczy czy rekordowy poziom eksportu (700 mld USD) jako dowody stabilizacji gospodarki. Prezydent ponownie zwrócił uwagę na konieczność decentralizacji, argumentując, że dotychczasowy model skoncentrowany na obszarze metropolitalnym Seulu i dużych konglomeratach osiągnął swoje granice i pogłębia nierówności społeczne. Przedstawił pięć filarów transformacji: (1) przejście do modelu rozwoju regionalnego („pięć biegunów, trzy strefy specjalistyczne”), (2) redystrybucję korzyści wzrostu na rzecz MŚP i startupów, (3) podporządkowanie wzrostu bezpieczeństwu pracy i ochronie życia, (4) uczynienie kultury kluczowym motorem wzrostu gospodarczego oraz (5) zastąpienie wzrostu obciążonego ryzykiem konfliktu stabilnym rozwojem opartym na pokoju.

W polityce zagranicznej prezydent wskazał na zacieśnienie sojuszu z USA, w tym zakończenie negocjacji taryfowych oraz pogłębienie współpracy w obszarze obronności i energetyki jądrowej (poparcie przez USA budowy okrętu podwodnego o napędzie atomowym czy rozszerzanie uprawnień do przetwarzania zużytego paliwa jądrowego). Jednocześnie zapowiedział działania na rzecz redukcji napięć na Półwyspie Koreańskim, wsparcie dla wznowienia rozmów USA–KRLD oraz odbudowę relacji międzykoreańskich przy zachowaniu silnej, samodzielnej obrony.

W wystąpieniu silnie zaakcentowano walkę z nierównościami, nieuczciwymi praktykami i koncentracją przywilejów oraz dalsze rozszerzanie mechanizmów partycypacji obywatelskiej. Prezydent podkreślił, że miarą sukcesu reform będzie realna poprawa jakości życia obywateli, a nie wyłącznie wskaźniki makroekonomiczne.

KOMENTARZ

„K-demokracja” i przekaz na zewnątrz. Decyzja prezydenta Lee Jae-myunga, by w rocznicę próby wprowadzenia stanu wojennego przez Yoon Suk-yeola zorganizować konferencję wyłącznie dla zagranicznych korespondentów była starannie zaprojektowanym gestem politycznym. Nie chodziło w niej wyłącznie o upamiętnienie fiaska stanu wojennego Yoon Suk Yeola, lecz o zakotwiczenie narracji o „odrodzeniu demokracji” w oczach społeczności międzynarodowej. Władze w Seulu wyraźnie uznają, że kryzys z 2024 roku nie był tylko wewnętrznym wstrząsem ustrojowym, ale wydarzeniem o potencjalnych konsekwencjach sojuszniczych i geopolitycznych — dlatego jego interpretacja za granicą ma znaczenie strategiczne.

Odwołanie się przez Lee Jae-myunga w przemówieniu do zagranicznych korespondentów do wydarzeń z Gwangju z 1980 roku nie było przypadkowe. Przywołując rolę zagranicznych fotografów i reporterów w ujawnieniu prawdy o masakrze, prezydent zbudował symboliczny most między epoką dyktatury współczesnym kryzysem. W obu przypadkach — w jego narracji — to właśnie zewnętrzne spojrzenie chroniło Koreę przed „czarną dziurą informacyjną”, w której władza mogłaby działać bez kontroli. W ten sposób Lee legitymizuje zarówno swoje własne działania w czasie zeszłorocznego kryzysu (jak transmitowanie wydarzeń w mediach społecznościowych), jak i szczególną rolę zagranicznych mediów jako strażników koreańskiej demokracji. Lee buduje narrację, w której „K-demokracja” opiera się na przejrzystości, społecznym oporze i zewnętrznym świadectwie.

Jednocześnie prezydent Lee wyraźnie podkreślał utrzymywanie stałych kontaktów z Waszyngtonem w czasie kryzysu, co miało sygnalizować, jak silnie koreańska stabilność polityczna pozostaje sprzężona z sojuszem z USA — i jak bardzo władze obawiają się, by wewnętrzne turbulencje nie zostały błędnie odczytane jako geopolityczne przesunięcie. Stąd gotowość na bezpośrednie odpowiadanie na pytania zagranicznych dziennikarzy.

Zapraszając zagranicznych dziennikarzy do Błękitnego Domu, Lee wysyła sygnał, że Korea Południowa chce być postrzegana nie jako państwo niestabilne po szoku ustrojowym, lecz jako model odporności demokratycznej w regionie naznaczonym autorytarnymi napięciami. Konferencja była więc nie tylko

rozliczeniem przeszłości, ale też inwestycją w przyszłość: próbą zabezpieczenia międzynarodowej wiarygodności Korei Południowej w momencie, gdy jej własna demokracja została wystawiona na próbę.

Lobbying Kościoła Zjednoczeniowego wstrząsnął sceną polityczną. Afera wokół Kościoła Zjednoczeniowego (oficjalna nazwa: The Family Federation for World Peace and Unification), która rozpoczęła się w połowie 2025 roku i zatacza coraz szersze kręgi, ujawniła strukturalny problem relacji religii i polityki w Korei Południowej.

Śledztwo wokół powiązań Kościoła Zjednoczeniowego z polityką rozpoczęło się od doniesień o rzekomym przekazywaniu gotówki i luksusowych prezentów (m.in. Dior) osobom z otoczenia byłego prezydenta Yoon Suk-yeola, po czym szybko rozszerzyło się na szersze podejrzenia o systemowy lobbying wobec polityków obu głównych partii. Prokuratorskie i specjalne śledztwa ujawniły dowody, w tym paragony i notatki, a organy ścigania przeprowadziły przeszukania w kluczowych obiektach związanych z organizacją. W wyniku dochodzenia zatrzymano i oskarżono członków Kościoła (były przewodniczący Yun Young-ho, liderka Kościoła Han Hak-ja), a przeciwko kilku politykom wniesiono zawiadomienia lub akty oskarżenia — w tym do aresztowania doprowadzono posła Kweona Seong-donga (Partia Siły Narodu). Początkowo skandal uderzał głównie w obóz konserwatywny, ale w toku śledztwa ujawniono powiązania Kościoła także z politykami Partii Demokratycznej. Skandal doprowadził też do rezygnacji ministra transportu i rybołówstwa Chun Jae-soo oraz do publicznych zapowiedzi o ścisłym dochodzeniu niezależnie od przynależności partyjnej. Żadne ostateczne orzeczenia sądowe jeszcze nie zapadły.

Warto zauważyć, że organizacja już wcześniej wzbudzała kontrowersje na arenie międzynarodowej — i to nie tylko ze względu na stosowanie praktyk o charakterze kultu i sekty, ale powiązania z polityką. Zabójstwo byłego premiera Shinzo Abe w 2022 roku brutalnie uwypukliło kontrowersje. Zamachowiec kierował się zemstą za rzekome powiązania Abe (i jego rodziny) z Kościołem Zjednoczeniowym, który – jego zdaniem – zrujnował finansowo jego matkę. Ujawniło to szerokie i długoletnie związki Kościoła z elitami rządzącej Partii Liberalno-Demokratycznej (LDP), co wywołało ogromny skandal polityczny w Japonii.

Skandal nie stanowi jedynie serii incydentów korupcyjnych, lecz ujawnia długotrwały i wielowymiarowy wzorec relacji między wpływowymi organizacjami religijnymi a elitami politycznymi. Praktyki sięgają dekad —

organizacja wykorzystywała różne strategie (finansowanie, prezenty, wsparcie sieciowe, udział w inicjatywach społeczno-kulturalnych) by budować wpływy niezależnie od zmieniających się rządów. To sprawia, że problem ma charakter systemowy: nie dotyczy wyłącznie indywidualnych naruszeń, lecz luk w mechanizmach przejrzystości finansowania polityki, regulacji lobbingu i kontroli nad kontaktem między grupami wyznaniowymi a polityką. Polityczne konsekwencje są dwojakie. Po pierwsze, skandal osłabia zaufanie publiczne do elit i może podważyć legitymację zarówno rządu, jak i opozycji — gdyż zarzuty obejmują obie strony sceny politycznej. Po drugie, sprawa testuje zdolność państwa do neutralnego i skutecznego ścigania nadużyć bez instrumentalizacji politycznej; sposób prowadzenia dochodzenia i jego wyniki będą wpływać na postrzeganie państwowych instytucji wymiaru sprawiedliwości.

Impulsem wyjściowym powinno być wzmocnienie ram instytucjonalnych — m.in. jasne i egzekwowane regulacje dotyczące finansowania partii i kampanii, rejestracja i transparentność działań lobbingowych, oraz sprawne mechanizmy kontroli i sankcji za ukryte przepływy finansowe. Niezależne, przejrzyste śledztwo i ewentualne reformy legislacyjne są niezbędne, by zapobiec powtarzaniu się podobnych kryzysów i odbudować zaufanie obywateli. Bez takich systemowych zmian problem przenikania wpływów pozapolitycznych aktorów w proces decyzyjny będzie się powtarzał, niezależnie od tego, która siła polityczna będzie u władzy.

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

1 grudnia: negocjacje w sprawie rozszerzenia partnerstwa z Serbią zostały rozpoczęte w Seulu. Seul ogłosił rozpoczęcie pierwszej rundy negocjacji z Serbią w sprawie umowy o kompleksowym partnerstwie gospodarczym (CEPA), traktując Bałkany jako nowy przyczółek dla ekspansji na rynek UE i dywersyfikacji łańcuchów dostaw. Rozmowy mają obejmować m.in. handel towarami, reguły pochodzenia, procedury celne oraz współpracę cyfrową i przemysłową. Dla Korei Południowej Serbia ma stać się zapleczem produkcyjno-logistycznym dla branż takich jak baterie do samochodów elektrycznych, pojazdy elektryczne i odnawialne źródła energii.

4 grudnia: współpraca w zakresie energetyki jądrowej i obronności została omówiona z Rumunią. Prezydent Lee Jae-myung odbył pierwszą po objęciu urzędu rozmowę telefoniczną z prezydentem Rumunii Nicușorem Danem,

potwierdzając wolę dalszego pogłębiania współpracy politycznej, gospodarczej i bezpieczeństwa. Obaj przywódcy podkreślili rosnące znaczenie partnerstwa w sektorze zbrojeniowym i energetyki jądrowej — Lee wskazał m.in. na eksport systemów Shingung i armatohaubic K9 jako wkład w wzmocnienie obrony Rumunii oraz zachęcał do dalszego udziału koreańskich firm w rumuńskich projektach jądrowych. Dan wysoko ocenił technologiczną wiarygodność koreańskiego przemysłu obronnego i wyraził gotowość do rozszerzania współpracy, także w infrastrukturze, portach, handlu i wymianie międzyludzkiej, zapowiadając kontynuację dialogu na najwyższym szczeblu.

16 grudnia: briefing nt. sytuacji na Półwyspie Koreańskim został zorganizowany dla misji dyplomatycznych w Seulu. Ministerstwo Zjednoczenia Korei Południowej zorganizowało w Seulu briefing polityczny dla ambasadorów oraz przedstawicieli organizacji międzynarodowych, apelując o utrzymanie międzynarodowej uwagi i współpracy na rzecz pokojowego współistnienia na Półwyspie Koreańskim. Spotkaniu przewodniczył wiceminister Kim Nam-jung, który przedstawił aktualną sytuację w relacjach międzykoreańskich oraz kierunki polityki Seulu wobec KRLD na nadchodzący rok. W briefingu wzięli udział dyplomaci z 41 instytucji, w tym europejskich państw utrzymujących kontakty dyplomatyczne z obiema Koreami oraz krajów posiadających placówki w Pjongjangu. Wiceminister podkreślił konieczność odbudowy zaufania i wznowienia dialogu w warunkach rosnących napięć, wskazując na przyszły rok jako potencjalny punkt zwrotny dla bezpieczeństwa regionalnego.

Inicjatywa wpisuje się w działania administracji Lee Jae-myunga zmierzające do umiędzynarodowienia narracji o „pokojowym współistnieniu” i zabezpieczenia zewnętrznego wsparcia dla prób stabilizacji relacji międzykoreańskich, przy jednoczesnym utrzymaniu koordynacji z partnerami humanitarnymi i dyplomatycznymi.

29 grudnia: trzecia umowa wykonawcza została podpisana z Polską. Polska i Korea Południowa podpisały trzecią umowę wykonawczą dotyczącą dostaw amunicji raketowej dla systemu HOMAR-K, wzmacniając długoterminową współpracę obronną obu państw. Kontrakt o wartości ok. 14 mld zł brutto obejmuje dostawę precyzyjnych pocisków raketowych CGR-080 o zasięgu 80 km oraz uruchomienie ich produkcji na terytorium Polski w ramach spółki joint venture Hanwha WB Advanced System. Umowa przewiduje transfer technologii i licencję produkcyjną, a dostawy pocisków mają rozpocząć się w 2030 roku. Dla Seulu kontrakt wpisuje się w utrzymujący się „eksportowy boom” południowokoreańskiego sektora zbrojeniowego (K-방산) oraz w strategię wzmacniania pozycji Korei Południowej jako kluczowego dostawcy uzbrojenia

dla państw NATO. Jednocześnie dla Polski porozumienie zwiększa autonomię produkcyjną i zdolności odstraszania na wschodniej flance Sojuszu.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

3 grudnia: wypowiedź prezydenta związana z osobami przetrzymywanymi przez Koreę Północną spotkała się z krytyką. Podczas konferencji z zagranicznymi korespondentami prezydent Lee Jae-myung przyznał, że nie zna szczegółów sprawy sześciu obywateli Korei Południowej przetrzymywanych w Korei Północnej od lat 2013–2016 i oskarżanych o szpiegostwo. Wypowiedź wywołała krytykę prawników i obrońców praw człowieka, którzy podkreślają konstytucyjny obowiązek państwa do ochrony swoich obywateli oraz fakt, że los i stan zdrowia zatrzymanych pozostają nieznane. Ministerstwo ds. Zjednoczenia zapewniło, że sprawa jest regularnie podnoszona w dialogu międzykoreańskim, lecz brak realnych postępów uwypukla ograniczoną sprawczość Seulu wobec Pjongjangu i ryzyko, że temat zostanie zmarginalizowany bez presji międzynarodowej.

3 grudnia: budżet na współpracę międzykoreańską został zwiększony. Rząd Lee Jae-myunga zwiększył środki na współpracę z Koreą Północną: w budżecie Ministerstwa ds. zjednoczenia na 2026 r. ponad 1 bln wonów trafi do Funduszu Współpracy Międzykoreańskiej – po raz pierwszy od trzech lat. Pieniądze mają posłużyć reaktywacji projektów gospodarczych i wymian z Północą, a także budowie w Seulu „centrum pokojowego współistnienia”. Decyzja wpisuje się w strategię prezydenta Lee, który wezwał do przywrócenia kanałów komunikacji z Pjongjangiem, choć Korea Północna jak dotąd nie odpowiada na propozycje Seulu.

3 grudnia: gotowość wystosowania oficjalnych przeprosin wobec KRLD została zasygnalizowana przez Lee Jae-myunga. Prezydent Lee Jae-myung podczas konferencji z zagranicznymi dziennikarzami zapowiedział gotowość do przeprosin wobec Korei Północnej za wysyłanie przez poprzednią administrację dronów z ulotkami do Pjongjangu, uznając to za element prowokacji, który miał posłużyć jako pretekst do wprowadzenia stanu wojennego. Jednocześnie przyznał, że krajowe podziały polityczne utrudniają taki gest. Lee zasygnalizował też otwartość na ograniczenie manewrów wojskowych USA–Korea Południowa, jeśli miałyby to pomóc w rozmowach z Północą.

Prezydent Lee Jae potwierdził również, że Korea Południowa pozostaje formalnie przy zasadzie „Półwyspu bez broni jądrowej”, ale jednocześnie jasno zarysował

strategię poszerzania realnej autonomii nuklearnej w ramach reżimu nierozprzestrzeniania. Zapowiedź budowy atomowych okrętów podwodnych, rozwijania wzbogacania uranu i przetwarzania wypalonego paliwa – w formule wspólnego przedsięwzięcia z USA – oznacza przesunięcie Seulu w stronę statusu państwa z pełnym zapleczem paliwowym i technologicznym, choć bez własnej broni jądrowej. W praktyce to model „zaawansowanego państwa progowego”: zdolnego do szybkiego zwiększenia potencjału odstraszania, ale pozostającego w formalnych ramach NPT. Lee sygnalizuje w ten sposób Waszyngtonowi, Pekinowi i Pjongjangowi, że Seul nie dąży do proliferacji, lecz buduje maksymalny margines strategicznej suwerenności w coraz bardziej niestabilnym środowisku bezpieczeństwa.

7 grudnia: poselski projekt znoszący Ustawę o Bezpieczeństwie Narodowym wywołał społeczną debatę. 31 posłów złożyło w Zgromadzeniu Narodowym projekt ustawy znoszącej Ustawę o Bezpieczeństwie Narodowym (NSA), ponownie otwierając wieloletni spór o granice między wolnością obywatelską a bezpieczeństwem państwa. Zwolennicy, głównie z Partii Demokratycznej, partii progresywnych i mniejszych ugrupowań, argumentują, że ustawa z 1948 r. jest reliktem zimnej wojny, była nadużywana do tłumienia sprzeciwu politycznego i dubluje przepisy już obecne w kodeksie karnym. Konserwatywna Partia Siły Narodu ostro skrytykowała inicjatywę, wskazując na brak społecznego konsensusu oraz utrzymujące się zagrożenie ze strony Korei Północnej. Krytycy ostrzegają, że zniesienie NSA mogłoby osłabić zdolność państwa do zwalczania szpiegostwa, choć część ekspertów podnosi, że problemem nie jest sama podstawa prawna, lecz skuteczność instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Projekt wywołał silną reakcję społeczną i polityczną, a jego dalsze losy pozostają niepewne.

NSA uznawana jest jedną z najbardziej kontrowersyjnych ustaw w demokratycznym państwie prawnym. Kontrowersje wokół niej wynikają z niezwykle szerokiego i nieprecyzyjnego języka, który może być (i historycznie był) wykorzystywany do tłumienia wolności słowa, zwalczania opozycji politycznej i łamania praw człowieka. Ustawa kryminalizuje nie tylko szpiegostwo czy zdradę stanu, ale także działania wyrażające poparcie lub sympatię dla Korei Północnej. Nawet teoretyczna dyskusja akademicka, artystyczna ekspresja lub pokojowa działalność na rzecz zbliżenia między Koreami może zostać uznana za "korzystną dla wroga" i stanowić podstawę do ścigania.

14 grudnia: nowelizacja ustawy dotyczącej antypółnocnokoreańskich ulotek została przyjęta. Zgromadzenie Narodowe uchwaliło nowelizację ustawy o obowiązkach policji, dając funkcjonariuszom prawną podstawę do blokowania wypuszczania antyreżimowych ulotek w rejonach przygranicznych. Rządząca Partia Demokratyczna przeforsowała ustawę jako instrument ochrony

mieszkańców pogranicza i deeskalacji napięć z Północą, podczas gdy konserwatywna Partia Siły Narodu bojkotowała głosowanie, ostrzegając przed naruszeniem wolności słowa i kolizją z wcześniejszym orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego.

Nowe przepisy uzupełniają niedawno przyjęte ograniczenia dotyczące użycia dronów w strefach przygranicznych, tworząc spójny pakiet regulacji przeciwko „wojnie ulotkowej”. Spór wpisuje się w szerszą strategię prezydenta Lee Jae-myunga, który stawia na stabilizację na granicy i odbudowę dialogu z Pjongjangiem, nawet kosztem ostrych tarć politycznych w kraju.

19 grudnia: aktywna „ofensywa pokojowa” wobec Korei Północnej została zapowiedziana przez rząd. Ministerstwo ds. Zjednoczenia poinformowało, że administracja prezydenta Lee Jae-myunga rozważa mianowanie specjalnego wysłannika ds. pokoju, którego zadaniem byłoby nawiązanie nowych kanałów dyplomatycznych i ożywienie dialogu z Koreą Północną. Inicjatywa ma wzmocnić rolę Seulu jako bezpośredniego uczestnika rozmów dotyczących przyszłości Półwyspu, a specjalny wysłannik ds. pokoju miałby pełnić rolę „pacemakera”, koordynując rozmowy z USA, Chinami, Japonią i Rosją oraz tłumacząc politykę pokojowego współistnienia administracji Lee Jae-myunga.

Ministerstwo ds. Zjednoczenia przygotowuje także wytyczne dla międzykoreańskiej współpracy oraz działań na rzecz złagodzenia sankcji wobec Północy. Rząd prezydenta Lee Jae Myunga chce w ten sposób stworzyć warunki do wznowienia dialogu między Koreami oraz rozmów USA–Korea Północna. Minister Chung Dong-young wskazał, że okres do kwietnia — w związku z planowaną wizytą prezydenta USA Donalda Trumpa w Chinach — będzie kluczowy dla powodzenia polityki wobec Pjongjangu. Podkreślił, że sankcje wobec Korei Północnej w dużej mierze utraciły skuteczność i są przez Północ postrzegane jako najbardziej wrogie działanie. W tle pojawiały się spekulacje o możliwym przeglądzie, a nawet zniesieniu tzw. „środków z 24 maja z 2010 r.” (czyli jednostronnych sankcji ze strony Korei Południowej), wprowadzonych po zatopieniu korwety Cheonan. Resort nie potwierdził decyzji, wskazując jednak, że kwestia ta zależy od sytuacji politycznej. Równolegle rząd rozważa szerokie projekty współpracy, m.in. szybkie połączenie kolejowe Korea–Chiny przez Północ, rozwój turystyki w rejonie Wonsan–Kalma, reaktywację strefy przemysłowej Kaesong i turystyki w Górach Diamentowych po wznowieniu dialogu, a także stopniowe otwieranie dostępu do północnokoreańskich mediów dla obywateli Korei Południowej.

21 grudnia: rozmowy dotyczące denuklearyzacji KRLD zostały przeprowadzone z Rosją według Seulu. Korea Południowa nawiązała niejawne kontakty z Rosją w sprawie północnokoreańskiego programu nuklearnego i przyszłości sytuacji na Półwyspie Koreańskim. Przedstawiciel

południowokoreańskiego MSZ odpowiedzialny za kwestie KRLD odbył poufną wizytę w Moskwie, gdzie spotkał się z rosyjskimi urzędnikami ds. północnokoreańskich. Było to pierwsze takie spotkanie od czasu pogorszenia relacji Seul–Moskwa po północnokoreańskim wsparciu Rosji w wojnie przeciwko Ukrainie. Korea Południowa miała zabiegać o „konstruktywną rolę” Rosji, uznając, że jej bliskie relacje z Pjongjangiem czynią z niej kluczowego aktora zdolnego wpłynąć na stanowisko KRLD.

Rosyjskie MSZ zaprzeczyło jednak doniesieniom o konsultacjach, oskarżając przeciwników współpracy rosyjsko-północnokoreańskiej o próby jej podważania. Reakcja Moskwy pokazuje ograniczone pole manewru Seulu oraz ryzyko, że próby wciągnięcia Rosji w stabilizację sytuacji na Półwyspie Koreańskim mogą spotkać się z oporem Kremla i negatywną reakcją Pjongjangu, komplikując wysiłki administracji Lee Jae-myunga na rzecz wznowienia dialogu.

25 grudnia: budowa okrętów podwodnych o napędzie atomowym została zapowiedziana przez KRLD. Pjongjang zapowiedział przyspieszenie budowy własnych atomowych okrętów podwodnych, odpowiadając na plany Seulu dotyczące jednostki o napędzie jądrowym, co zwiększa ryzyko nowego wyścigu zbrojeń na morzu. Kim Dzong Un, wizytując budowany okręt podwodny o wyporności 8,700 ton, uznał południowokoreański projekt — wspierany przez USA — za bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa Korei Północnej, które „musi zostać skontrolowane”. Analitycy podkreślają, że choć południowokoreański okręt ma mieć wyłącznie konwencjonalne uzbrojenie, północnokoreańska jednostka byłaby zdolna do przenoszenia rakiet balistycznych z głowicami jądrowymi. W praktyce Pjongjang próbuje w ten sposób legitymizować własną nuklearną rozbudowę floty i narzucić narrację „symetrycznego zagrożenia” między obiema Koreami. Taka rama może jednak utrudnić wysiłki administracji Lee Jae-myunga na rzecz wznowienia dialogu międzykoreańskiego.

29 grudnia: testy pocisków zostały przeprowadzone przez KRLD. Kim Dzong Un nadzorował testy strategicznych pocisków manewrujących dalekiego zasięgu nad Morzem Żółtym, wzywając do „nieograniczonego i ciągłego” rozwoju północnokoreańskich sił nuklearnych. Próby odbyły się kilka dni po ujawnieniu budowy atomowego okrętu podwodnego z pociskami manewrującymi i miały zademonstrować gotowość „strategicznego kontruderzenia” Pjongjangu. Seul potępił działania jako zagrożenie dla stabilności Półwyspu, podkreślając jednocześnie gotowość do dialogu. Testy wpisują się w szerszą kampanię Kim Dzong Una przed przyszłorocznym zjazdem Partii Pracy, mającą pokazać postępy w rozwoju systemów odstraszania. Jednocześnie sygnalizują one sprzeciw Pjongjangu wobec planów Korei Południowej dotyczących okrętów podwodnych o napędzie jądrowym oraz utrudniają wysiłki Seulu na rzecz odbudowy kanałów komunikacji międzykoreańskiej.

30 grudnia: dostęp do północnokoreańskich mediów państwowych został zliberalizowany.

Korea Południowa zliberalizowała dostęp do północnokoreańskiego dziennika *Rodong Sinmun*: gazeta partii rządzącej w Pjongjangu przestała być „publikacją specjalną” i może być czytana w bibliotekach bez wcześniejszej zgody władz. Rząd Lee Jae-myunga uzasadnia decyzję prawem obywateli do informacji i wartością badawczą materiałów z Północy, zapowiadając dalsze otwieranie dostępu do treści o Korei Północnej.

31 grudnia: kwestia rozdzielonych rodzin ma stać się priorytetem w relacjach międzykoreańskich.

Seul zapowiedział, że w razie poprawy relacji międzykoreańskich priorytetem będzie ustalenie losów rodzin rozdzielonych wojną koreańską i wznowienie spotkań po obu stronach granicy. W nowym planie na lata 2026–2028 rząd chce przywrócić zarówno państwowe, jak i obywatelskie formy kontaktu, po ponad siedmiu latach zamrożenia wymian. Sprawa nabiera pilności, bo ponad jedna trzecia z ok. 34,7 tys. żyjących jeszcze zarejestrowanych osób ma ponad 90 lat, a dotychczasowa infrastruktura spotkań w Górach Diamentowych została przez Pjongjang zlikwidowana.

KOMENTARZ

Usunięcie „denuklearyzacji Korei Północnej ze strategii bezpieczeństwa

USA i Chin. Jednoczesne usunięcie odniesień do denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego z najnowszych dokumentów strategicznych Stanów Zjednoczonych i Chin wywołało niepokój Seulu. Przez dwie dekady denuklearyzacja była normatywnym filarem ładu bezpieczeństwa w Azji Wschodniej. Była ona wpisywana w strategię USA i Chin nie dlatego, że była realistyczna, lecz dlatego, że wyznaczała ramy legitymizacji dla presji, sankcji i dyplomacji. Jej zniknięcie z dokumentów takich jak amerykańska National Security Strategy (NSS) czy chiński White Paper dotyczący kontroli zbrojeń, rozbrojenia i nieprolifracji oznacza, że oba państwa przestały uważać ten cel za operacyjnie użyteczny.

Dla Waszyngtonu jest to efekt strategicznego przesunięcia ku konfrontacji systemowej z Chinami. W logice „America First” północnokoreańska broń jądrowa jest egzystencjalnym problemem dla Seulu i Tokio, ale nie dla terytorium USA. W NSS dominują dziś Tajwan, łańcuchy dostaw i technologie. Korea Północna została zepchnięta do kategorii zarządzania ryzykiem, nie strategicznego priorytetu. Chiński dokument unika bezpośredniego

wspomnienia o denuklearyzacji Korei Północnej., zamiast tego znajduje się stwierdzenie, że „Chiny przyjmują bezstronne stanowisko i trzymają się właściwej drogi, jaką jest nieustanne dążenie do pokoju, stabilności i dobrobytu Półwyspu oraz rozwiązywanie kwestii Półwyspu Koreańskiego za pomocą środków politycznych.” Z perspektywy Chin nuklearna Korea Północna jest destabilizująca, ale jednocześnie geopolitycznie użyteczna jako bufor i czynnik absorpcji presji amerykańskiej w regionie. Nowe strategie bezpieczeństwa USA i Chin w praktyce oznaczają: nie legalizujemy północnokoreańskiej broni jądrowej, ale przestajemy organizować wokół jej likwidacji naszą strategię.

Takie podejście ma kluczowe znaczenie dla Korei Południowej, dla której broń jądrowa Pjongjangu nie jest problemem abstrakcyjnym, lecz bezpośrednim zagrożeniem egzystencjalnym. Gdy USA i Chiny przesuwają uwagę gdzie indziej, Korea Południowa staje się państwem, którego kluczowy problem bezpieczeństwa wypada z agendy mocarstw. Dla Seulu oznacza to erozję dotychczasowego modelu bezpieczeństwa, który opierał się na trzech filarach:

1. amerykańskim zaangażowaniu w denuklearyzację,
2. chińskiej deklaratywnej zgodzie na ten cel,
3. międzynarodowej presji na Pjongjang.

Jeżeli dwa pierwsze filary trwale znikną z oficjalnych strategii USA i Chin, trzeci przestanie być realnie wykonalny. W tej sytuacji koreańska dyplomacja stoi przed strategicznym dylematem: albo zdoła ponownie zinstytucjonalizować problem północnokoreańskiej broni jądrowej w agendzie USA i Chin, albo będzie zmuszona zwiększyć własną autonomię odstraszania. Rodzi to ryzyko dążenia Seulu do posiadania własnej broni nuklearnej – choć obecna administracja pozostaje na stanowisku, że Korea Południowa pozostanie od niej wolna.

Zniknięcie słowa „denuklearyzacja” z dokumentów nie oznacza jeszcze, że kwestia ta całkowicie znika z dyplomacji. Dla Korei Południowej jest jednak sygnałem, że jej egzystencjalne zagrożenie przestaje być centralnym problemem strategicznym dla mocarstw, w tym dla sojusznika dającego gwarancje bezpieczeństwa. Jeśli Korea Południowa nie zdoła ponownie zakotwiczyć kwestii denuklearyzacji w strategiach USA i Chin, jej bezpieczeństwo będzie coraz bardziej zależne od własnej zdolności odstraszania. To nie musi oznaczać natychmiastowej proliferacji, ale oznacza strategiczne przesunięcie: od modelu „międzynarodowej presji na Północ” do modelu „samodzielnego zarządzania zagrożeniem”. I to jest zmiana, która w długim okresie może przededefiniować cały porządek bezpieczeństwa na Półwyspie.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

